

ffet, fordi der muligvis her i denne Sal kan findes enkelte Medlemmer, der ligesom jeg have en Følelse af det lidet Frugtbare i de førte Forhandlinger og af, at disse Forhandlinger ere lidet værdige den store Sag, hvorom de føres. Jeg har ikke hebet om Ordet for at komme ind paa den saaledes gjennemdebatterede Realitet af Sagen, men for at anfille nogle Betragtninger, som Forhandlingerne om denne Sag og om det dermed i nye Forbindelse staaende Forsvarsvæsen i alle de Aar, gennem hvilke jeg har haft den Ære at have Sæde her i Thinget, give mig Anledning til. Jeg skal udtale, at disse Forhandlinger have gjort et meget sørgeligt Indtryk paa mig. Thi det forekommer mig, at, medens vi have sidet her det ene Aar efter det andet og angstelig veiet Rigsdaler, Mark og Skilling eller Kroner og Dre, saa have vi glemt, at Fædrelandets Frihed og Selvstændighed ligger i den anden Vægtstaa, og medens vi have ladet os det være meget magtpaaliggende at gjøre Militærtjenesten saa lidet byrdefuld som muligt for Samfundet, have vi undladt at tage under alvorlig Overveelse, hvorledes vi skulle give vore unge Mænd den bedste mulige Uddannelse for at gjøre dem stikkede til at opfylde det Hverv, som til alle Tider er blevet anset ikke blot for en Pligt, men for en Ære for ethvert fribaaret Lands Sønner. Der er flere Gange faldet Udtalelser her i Salen, der gaa ud paa, at, dersom de Saghyndige vilde kunne give nogen Garanti for, at de foreslaaede Forholdsregler vilde være tilstrækkelige til at sikke Fædrelandets Forsvar, vilde man muligvis kunne gaa ind paa de Bevillinger, som disse Foranstaltninger kræve. Hvad vilde vi tænke om den Søn, der vilde negte sin syge Moder et Lægemiddel under Paastud af, at det var dyrt, og at Lægen ikke var istand til at give Sikkerhed for, at Lægemidlet vilde hidføre Helbredelse. Lige saa lidt som en Læge kan indestaa for Lægemidlets sikke Virkning, lige saa lidt kan nogen Dødelig indestaa for, at menneskelige Foranstaltninger under alle Forhold vilde vise sig tilstrækkelige. Der er faldet mange Udtalelser her i Salen om det Naabløse for de smaa Stater i at ville tænke paa at ville forsvare sig mod mægtige Angribere. De, der tale saaledes, kjende kun lidet Historien eller agte kun lidet paa dens Værdomme, og Meget i Verden vilde se anderledes ud nu, end det ser ud, dersom feigt Modløshed havde gennemtrængt de smaa Folkeslag. De gamle Bræfere have til alle Tider været Folkeslagenes Væremestre, men de vilde aldrig være blevne det, dersom de feigt havde høiet Nakkens under Barbarernes Nag. Da de tre Sveitsere paa Nyli svore at befri deres Fædreland fra de fremmede Boldsherrer, stod det dem klart, at de vilde komme til at kæmpe mod de stærkeste Hertugers meget store Overmagt. Da Nederlanderne be-

sluttede at affaste Jesuiternes og Inquisitionens kvælende Nag, vare de sig klart bevidste, at bag ved Jesuiterne og bag ved Inquisitionen stod hele det spanske Monarkis Magt, det stærke Monarki, Verden har kjendt siden Romerrigets Undergang. Men uagtet de bleve forladte og forraabte af dem, der havde været deres Allierede, holdt de Kampen ud i 80 Aar, og de gik ud af den som et frit Folk og saa mægtige, at de ikke vare bange for at gjøre det mægtige England Herredømmet paa Havet stridigt. Og vende vi os saa til vort eget Folk, ville vi se, at efter Christoffer den Andens Død, da Danmark var voldgivet til mægtige Panthavere, og Folket var mødøst og fortvivlet, var der en Mand, der havde Mod til at gaa i Spidsen og beskjæmpe Boldsherrerne, uagtet han saae den store Overmagt, han havde imod sig. Han førte Frihedskampen i tre Aar, og da han faldt i Slaget ved Standerborg, var Folket vakt, og da lykkedes det Valdemar Atterdag at samle det danske Rige. Og da Kjøbenhavns Bolde indesluttede det Enefte, der var tilbage af det danske Rige, og da Besætningen kun bestod af nogle saa Soldater, men forøvrigt af upøvede Borgere, Matroser og Studenter, spurgte vore Fædre ikke forkynte hverandre om, hvortil det kunde nytte at fortsætte Forsvaret, men de sølte, at de maatte vove det Yderste for at frelse den sidste Plet af Danmark, og det, at vi nu ere fri Mænd i et frit Land, skyldes vi deres Tapperhed og Fædrelandskjærlighed. Jeg synes, det er paa Tide, at vi komme tilende med denne Sag; det er paa Tide, at vi holde op med angstelige Berregninger over, hvad vi have Naad til eller ikke Naad til, naar det gjælder Fædrelandets Forsvar, at vi holde op med at gjøre Danmarks Velfærdssag til en Partisag. Historien lærer os sandelig ikke, at det er haabløst for de smaa Folk at forsvare sig; men Historiens Dom er den, at et Folk er fortabt, som, indbyrdes splidagtigt, feigt opgiver sig selv, men før er heller intet Folk fortabt, om det endog er nok saa lille. Den Lime kan komme, maasse før Nogen af os aner det, da Læringerne skulle kastes om Danmarks Selvstændighed, om vi skulle have Lov til at leve vort eget Liv som et frit Folk, og ve os, dersom den Lime skal træffe Danmark uden Forsvar eller kun med svage Forsvarsmidler ved vor Skyld. Da ville ingen Sofisterier hjælpe, da vil det ikke hjælpe at skyde Skylden paa et Ministeriums større eller mindre Beredvillighed til at imødekomme Befolkningens Ønsker paa andre Punkter.

Formanden (Rabbe): Der er begjært Afslutning af Forhandlingerne af følgende Medlemmer: Sprup, Ingerslev, Stürup, Lund, Faaborg, Holch, P. Steffensen, Grifstrup, Christianfen, Hviid, Fogtman, Rasmussen, S. Steffensen, Aalborg og Bux.